

Rodbina Polaneških:

roman, poljski spisatelj H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

DRUGA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

"Jaz bi tega ne prebil," si je mislil Polaneški. Toda zdajci se je spomnil, da sedaj, ko ona sedi tu s konvenčnim nasmehom, mirna in bela, oni zdravnik, ki "ni mogel odtrgati duše od nje" — trohni nekeje v tropični krajini, pozabljeni enako mirno v zemlji, kakor bi ga nikdar ne bilo na svetu. In polastila se ga je jeza. Začutil je ne le preziranje do srea gospodične Kraslawke, nego tudi ta njen mir se mu je zdel nekaj zoprnega, nekaka duševna otroplost, ki je bila ob svojem času v modi in na katero so sedaj hrumele pesniki, videč v njej nekaj demonega, ki pa se je v svojem času povsod danjila ter postala enaka npravnosti in giuposti. "To je pred vsem drugim goska in vrhutega goska brez srea," si je mislil Polaneški. Šele sedaj je toliko razumel Maszkov nemir, ki ga je provzročalo plemenito vedenje teh dam, da se je njegova sodba o Maszku dokaj izboljšala in da ga je imel celo za bistroumneja in iznajdljivega človeka.

Potem je jel primerjati svojo nevesto gospodični Kraslawki in si dejal z velikim notranjim zadovoljenjem: "Marica je došla drugo bitje." Čutil je, da se duševno oživlja, kadar jo gleda. Doim je bila ona nekakšna umetna evetka, vzgojena ne na prostem zdravem vetru, nego več v rastlinjaku, je iz te dihalo življenje in toplota in vrhute se je ta primera izšla dobro za Marico tudi v konvenčnem oziru. Polaneški nikakor ni preziral tako imenovane distinkuiranosti, ker je umeval, da se v njej, ako ne zmerom, pa vsaj časih skriva neka duševna postrežnost, zlasti pri ženskah. Zroč zdaj na eno, zdaj na drugo, se je prepiral, da je bila ona postrežnost, ki je bila pri gospodični Kraslawki pridobljena in prisiljena. Marici prirojena. Pri oni je bila to vrhuta oprava, oblečena v naglie, pri tej pa duša in nekakšna prirojena lastnost rodu, oplemenitenega z dolgiimi stoletji olike. Posnemši od naravov Bukackega toliko, kolikor je potreboval, to je, kolikor je bilo v njih ugodnega, se je spomnil Polaneški, kako je Bukacki večkrat ponavljal, da se ženske, ne glede na rod, dele na patrijske, ki imajo oliko, načela in duševne potrebe v krvi, in na novo povzdignjene, ki jih oblačijo nase nalik plaščem, gostom na ljubo. Prav sedaj, zroč na plemeniti Maričin profil, si je Polaneški mislil samozvestno kakor malomeščan, ki jemlje damo iz knežje rodbine, da jemlje patrijsko v celotnem pomenu te besede.

Vrhutega patrijsko jako lepo. Često potrebuje ženska le nekoliko prilike in nekoliko sreče, da se razveta. Marica, ki se je bila Polaneškemu tedaj, ko se je vračal od Litkega pogreba, zdela skoro grda, je zjubala obče čudenje s svojo lepoto. Gospodična Kraslawka je bila videti poleg gospodične Plawicke kakor ogoljena obleka poleg nove, in ako bi bilo ime nje gospodične Plawicke toliko, kolikor si je bila nje lepota, bi jo bili gotovo vsi imeli za lepo. Tudi Viži, ki so si natikali ščepce na nos, so jo gledali z občudovanjem, in baron Kot iz Durbna je izrekel zaupno, da je prava sreča, ker je že zaročena, sicer, kdo ve, ali ne bi on skočil v past.

Polaneški je mogel na ta večer zapaziti črto svojega značaja, ki se je ni bil zavezal doslej. Bil je ljubosumen. Ker je bil prepričan, da je Maričin značaj čist, da ji je bilo moči zaupati, pa je bila ta ljubosumnost izkratka prava nedolžnost. Svojdni je bil ljubosumen tudi na Maszka — toda to je bilo lahko umevno; vendar sedaj si ni mogel niti sam pojasniti, zakaj ga na primer takšen Kopovski s svojo arhangeljsko glavno in s pitkiimi možgani more razvenemati zato, ker sedi poleg Marice ter ji stavlja kolikor toliko glupa vprašanja, na ktera mu ona odgovarja kolikor toliko odkritosrečno. Izpčetka je jel očitiati sam sebi. "Teško je zahtevati od nje, naj mu pokaže jezik." Pozneje pa je zasedil, da se Marica prepogostoma obrača h Kopowskemu, da zre nanj preradovedno in da mu odgovarja preodkritosrečno. Ko je bil pri večerji sedeč poleg nje, kaj slabe volje ter je le molčal in ko ga je vprašala, zakaj molči, ji je odgovoril docela neumestno:

"Nečem kvariti utiska, ki ga je napravil gospod Kopovski."

Toda njej je bilo to všeč, da je bil ljubosumen nanjo. Torej je stisnila ustnice, da je zadušila smeh, ga pogledala in rekla resno:

"Ali mislite, da tiči v gospodu Kopowskem kaj nenavadnega?"

"Sveda, sveda! Kadar gre po

ulicah, se zdi človeku, kakor bi nosil glavo na sveži zrak iz strahu, da mu je ne požoro molji."

Kotička Maričinih ust sta prebila preizkušnja, toda njene oči so se očito smejale, dokler ni rekla naposled potihoma, ko se ni mogla več premagati:

"Oturen ljubostmež!"

"Jaz? Se na misel mi ne hodi!"

"No, naj vam povem izvod iz njezinega razgovora. Veste, da se je večerjati pripetil na estradi pri koncertu slučaj katelepsije. Danes se je o tem govorilo v našem krogu, in vprašala sem med drugim gospoda Kopowskega, ali je videl kateleptika. Ali veste, kaj mi je odgovoril? Da ima lahko vsakdo drugačno prepričanje. No, ali ni to nenavaden človek?"

Polaneški se odobri ter se spusti v smeh.

"Porok sem vam, gospodična, da on niti ne umeje, kar mu kdo pravi, in da odgovarja, kar mu pride na misel."

Četank večera sta bila skupaj v lepi slogi. Ker sta imela Plawicka kočijo le za dve osebi, nista mogla pri odhodu vzeti Polaneškega s seboj. Marica se je sklonila k njemu in ga vprašala:

"Ali pride odurni mračnjak jutri na obed?"

"Pride, ker ljubi," odgovori Polaneški, zavijajoč njene noge s kožnohvinco.

Ona pa mu šepne na uho kakor nekako veliko novico:

"Tudi jaz."

Dasi je bil on, ko je to izrekel, docela odkritosrečen, je vendarle ona izrekla večjo resnico.

Maszek je spremil Polaneškega domov. Spotoma sta se razgovarjala o današnjem večeru. Maszek je pripovedoval, da je bil, preden so prišli gostje, poizkušal izpregovoriti z gospo Kraslawko o imovini, da se mu pa ni posrečilo.

"Bili so trenutki," je dejal, "ko sem hotel jasno zastaviti to vprašanje, odevši ga seveda v kolikor mogoče nežno obliko. Toda bal sem se. Sicer pa, zakaj bi dvojil o premožnosti svoje neveste? Samo zato, ker ravnam dami z mejo dostojneje, nego sem pričakoval? Bojim se zaiti predaleč, zakaj ako se pokaže, da je moja bojazen neupravičena in da imata res denar, bi bili razaljeni, ako bi kazal preveliko radovednost. Treba je misliti tudi na to, da ne staramo broda v sami pristaji."

"Dobro torej," odgovori Polaneški, "priznajmo to; sicer je pa tudi verjetno, da imata denar — toda ko bi se pokazalo, da ga nimata, kaj storiti potem? Ali imate že gotov naert? Ali razdereš razmere z gospodično Kraslawko, ali jo vzameš?"

"Razmer ne razderem nikdar, ker s tem ne pridobim ničesar. Grozi mi prepad, ko tudi ne bi prišlo do poroke. Potem poročem jasno, kakšne so moje finančne razmere; slutim, da tedaj gospodična Kraslawka sama konča te razmere."

"Če jih pa ne?"

"Zaljubljen sem vanjo ter se jamem pogajati z upniki. Neham se 'hliniti', kakor praviš, in se hočem truditi, da pridelam kruh za naju oba. Saj nisem slab odvetnik. To veš."

"To je dovolj lepo," odgovori Polaneški, "toda mene to ne pomirja z ozirom na Plawicka in z ozirom na moje interese."

"Vi ste v tem na boljšem nego drugi, ker imate poročstvo v Kremenu. Če bo treba, vzameš vse ti v svoje trde roke in nekaj že izižneš. Huje se bo godilo onim, ki so mi zaupali na besedo, in povem ti v oči, da mi je dokaj bolj do njih. Ponašal sem se, pa se ponašam še sedaj z nenavadnim zaupanjem.... To je sedaj moja bolest. Vendar, ako mi dovolijo časa, se še nekamo izvijem. Ako bi pa imel nekoliko sreče doma in v njem prožnost za delo...."

Dospela sta do stanovanja Polaneškega, in zato Maszek ni končal svojih misli. Ko sta se pa imela že posloviti, je rekel zdajci:

"Čuj me. Imam me nekoliko za lice, mero, toda licemeren sem manj, nego si misliš: Hlinil sem se, kakor praviš — to je res! Moral sem se zvijati kakor jegulja in pri tem zvijanju sem časih zapustil trdno pot.... Toda utrudilo me je, in povem ti odkritosrečno, da si želim nekoliko sreče, ki je še nisem imel. Zato sem se hotel oženiti s tvojo sedanjo nevesto, dasi ni imovita. Kar pa se tiče gospodične Kraslawke, ali veš, da pridejo časih trenutki, v katerih bi imel rajši, ko bi se pokazalo, da nima nič, nego da bi narobe ona zapustila mene, ko zve, da nimam nič. To ti govorim odkritosrečno — in sedaj lahko noč!"

"Tako vidiš!" reče sam sebi Polaneški. "To je nekaj novega od Maszka."

In stopil je skozi vrata. Obstavši pri njih, je začel ves osupel v svojem stanovanju klavir. Sluga mu naznani, da ga čaka Bigiel že dobri dve uri. Polaneškega je to vznemirilo, toda domislil si je, da ne bi igral klavirja, ko bi bilo vzrok Bigielovega poseta kaj neprijetnega. Pokazalo se je tudi

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rečbinsko zdravilo, katero se rabl v mnogih deželah proti reumatizmu, seiatiki, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavni in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

skoro, da je potreboval Bigiel v naglici le podpis Polaneškega, o neki stvari, ki je morala biti rešena drugo jutro.

"Lahko bi mi bil tukaj pustil papirje in odšel spat," reče Polaneški.

"Saj sem se že nespal pri tebi na zofi in šele potem sedel h klavirju. Nekdaj sem igral tako dobro, kakor na vijoloncel, toda sedaj imam že težke prste. Tvoja Marica baje tudi igra. To je kaj prijetna reč v hiši."

Polaneški se nasmeje s svojim odkritosrečnim, prijateljskim smehom.

"Moja Marica? Moja Marica ima evangelijski dar: Levica ne ve, kaj dela desnica, ljubljena sirota. Pa se tudi ne ponaša s tem ter igra samo takrat, kadar jo kdo naprosi."

(Dalje prihodnjik.)

JOHN VENZEL,

1017 E. 62nd Street, N. E., Cleveland, Ohio

izdelovalec kranjskih in nemških

HARMONIK.

Delo napravim na zahtevanje naročnikov. Cene so primerno nizke, a delo trpno in dobro. Trivrtini od \$22 do \$45. Ploče so in najboljega cinka. Izdelujem tudi ploče iz aluminija, nikla ali medenine. Cena trivrtin je od \$45 do \$80.

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicago, Ill., kako tudi rojakom po Zjed. državah, da sem otvoril novo urejeno

saloon pri "Triglavu",

617 S. Center Ave., Chicago, Ill.,

blizu 19. ulice,

kjer točim pristvo uležano Atlas-pivo, izvrstni whiskey. Najboljše vina in dišeče smodke so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu na razpolago dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Potujoči Slovenci dobrodošli. Vse bodem dobro postregel. Za obilen obisk se priporoča

Mohor Mladč,

617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Nižje podpisana priporočam poleg tega in v Hrvatom svoj...

SALOON

107-109 Greenwich Street,

NEW YORK

v katerem točim vedno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvrstne smodke.

Imam vedno pripravljen dober prigrizek.

Potujoči Slovenci in Hrvatje dobe

stanovanje in hrano

proti nizki ceni. Postrežba solidna.

Za obilen poset se priporoča

FRIDA von KROGE

107-109 Greenwich St., New York.

Rojaki, naročajo se na "Glas Naroda", največji in najcenejši dnevnik

Ako hočeš dobro postrežbo z mesom in grocerijo,

tako se obrni na

Martin Geršiča,

301-303 E. Northern Ave.,

Pueblo, Colo.

Tudi naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstno suho meso, namreč:

kljase, rebra, jezike, šunke itd.

Govorim v vseh slovenskih in hrvatskih obilni obisk.

GOLOBČEK IN KANARČEK 15c.

GOZDOVNIK, 2 zvezki, skupaj 70c.

GROF RADECKI 20c.

HEDVKA, banditova novela, 15c.

HILDEGARD 20c.

HILANDA 20c.

HITRI RAČUNAR, vana 60c.

Cenik knjig,

katero se dobe v zalogi

Frank Sakser Co., 109 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

BOGU, KAR JE BOŽJEGA, ličen molitvenik za moške, zlata obreza, fina vez \$1.00, zlata obreza polusnje 75c.

DUŠNA PAŠA (spisal škof Fr. Baraga), platno, rudeča obreza 75c., broširana 60c.

JEZUS IN MARIJA, vezano v slonokost \$1.50, fino vezano v usnje \$2.00, vezano v šagrin \$1.00, vezano v platno 75c.

KLJUČ NEBEŠKI VRAT, vezano v slonokost \$1.50.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obreza 90c.

NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50c.

RAJSKI GLASOVI 40c.

OTROŠKA POBOŽNOST 25c.

VRTEC NEBEŠKI, platno 70c., slonokost imit. \$1.50.

SKRBI ZA DUŠO, zlata obreza 80c., fino vezano \$1.75.

SV. URA, zlata obreza, fino vezano \$2.00, šagrin vezava \$1.20.

UČNE KNJIGE.

ABECEDNIK SLOVENSKI, vezan 80c.

ABECEDNIK NEMŠKI, vezan 20c.

AHNOV NEMŠKO - ANGLEŠKI TOLMAČ, 50c.

ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA 40c.

ČETIRTO BERILO 40c.

Dimnik: BESEDNJAK SLOVENŠKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA 90c.

EVANGELI, vezan 50c.

GRUNDRIS DER SLOVENISCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

HRVATSKO - ANGLEŠKI RAZGOVORI, vezano 50c., nevezano 40c.

KATEKIZEM mali 15c., veliki 40c.

NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, vezano \$1.00, nevezano 75c.

PODUK SLOVENCEM ki se hočejo naseliti v Ameriki, 30c.

ROČNI ANGLEŠKO - SLOVENSKI IN SLOVENSKO - ANGLEŠKI SLOVAR 30c.

ROČNI SLOVENSKO - NEMŠKI SLOVAR 40c.

SLOVAR NEMŠKO - SLOVENSKI Janež-Bartel, nova izdaja, fino vezan \$3.00.

SLOVAR SLOVENSKO - NEMŠKI Janež-Bartel, fino vezan \$3.00.

SPISOVNIK LJUBAVNIH IN ŽENITOVANJSKIH PISEM 25c.

SPRETNJA KUCHARICA, broširano 80c.

SLOVARČEK PRIJUČITI SE NEMŠČINE BREZ UČITELJA 40c.

VOŠČILNI LISTI 20c.

ZBRKA LJUBAVNIH IN SNUBILNIH PISEM 30c.

ZGODE SV. PISMA STARE IN NOVE ZAVEZE, vezano 50c.

ZGODE SV. PISMA ZA NIŽJE RAZREDE LJUDSKIH ŠOL 30c.

ŽEPNI HRVATSKO - ANGLEŠKI RAZGOVORI, vezano 40c., broširano 30c.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.

ALADIN S ČAROBNO SVETILNICO 10c.

ANDREJ HOFER 20c.

AVSTRILSKI JUNAKI, vez. 90c., nevez. 70c.

BARON TRENN 20c.

BELGRAJSKI BISER 15c.

BENEŠKA VEDEŽEVKA 20c.

BERAČICA 20c.

BOJTEK, v drevo vpreženi vitez, 10c.

BOŽIČNI DAROVI 10c.

BURSKA VOJSKA 30c.

CESAR FRAN JOSIP 20c.

CESARICA ELIZABETA 15c.

CIGANOVA OSVETA 20c.

CVETINA BOROGRAJSKA 20c.

CVETKE 20c.

ČAS JE ZLATO 20c.

ČRNI BRATJE 20c.

DAMA S KAMELJAMI, fino vezano \$1.25.

DARINKA, mala ČRNOGOREKA, 20c.

DETELJICA, življenje treh kranjskih bratov, francoskih vojakov, 20c.

DOMA IN NA TUJEM 20c.

DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI vezan 90c.

DOMAČI ZDRAVNIK po Knappu, nevezan 50c.

ERAZEM PREDJAMSKI 15c.

ERI 20c.

EVSTAHJA 15c.

GENERAL LAUDON 25c.

GEORGE STEPHENSON, olobo, 40c.

GOLOBČEK IN KANARČEK 15c.

GOZDOVNIK, 2 zvezki, skupaj 70c.

GROF RADECKI 20c.

HEDVKA, banditova novela, 15c.

HILDEGARD 20c.

HILANDA 20c.

HITRI RAČUNAR, vana 60c.

IVAN RESNICOLJUB 20c.

IZANAMI, mala Japonka, 20c.

IZDAJALCA DOMOVINE 20c.

IZGUBLJENA SREČA 20c.

IZIDOR, pobožni kmet, 20c.

JAROMIL 20c.

JURČICEVI SPISI, 11 zvezkov, umetno vezano, vsak zvezek \$1.00.

KAKO JE IZGINIL GOZD 20c.

KNEZ ČRNI JURIJ 20c.

KRISTOF KOLUMB 20c.

KRVNA OSVETA 15c.

KAKO POSTANEMO STARI 40c.

LAŽNJIVI KLJUČEK 20c.

MAKSIMILIJAN I., cesar mehičanski, 20c.

MALI VITEZ, 3 zvezki, skupaj \$2.25.

MARIJA, HČI POLKOVA, 20c.

MARJETICA 50c.

MATERINA ŽRTEV 50c.

MATI BOŽJA Z BLEDA 10c.

MIKLOVA ZALA 30c.